

Strategiskt utlåtande avseende projektet Kreativa Jämtland Härjedalen

Projektet behandlar ett viktigt och relevant område inom länets innovationsekosystem. Kulturella och kreativa branscher (KKB) är en viktig del av länets attraktionskraft och kan bidra till att stärka både företagande, platsutveckling och gemenskap. KKB bör därför ses som en strategisk del av det regionala innovationsekosystemet och inte som ett avgränsat område/sektor. Detta är särskilt relevant i Jämtland Härjedalen, där många företag verkar i nära relation till platsbundna värden såsom natur, kulturarv, besöksnäring och lokalsamhällen.

Det är positivt att ansökan uppmärksammar behovet av att stärka kunskap, samverkan och strukturer kring KKB. Det är också värdefullt att projektet lyfter fram kulturella och kreativa branscher som ett område med betydelse för regional utveckling, innovationsförmåga och platsattraktivitet.

Ambitionen att samla aktörer och utveckla ett mer sammanhållet stöd till KKB är relevant.

Det som dock upplevs saknas i denna ansökan är framför allt en tydligare förankring och dialog med det arbete som redan pågår inom ERUF 1.4 hos befintliga aktörer i länets innovationsekosystem. Flera organisationer har redan arbetat med både förstudier och genomförandeprojekt där problematiken med en svag och fragmenterad intermediärstruktur har lyfts, liksom behovet av att stärka kopplingen mellan strategi och operativt arbete. Detta har bland annat lyfts i analyser av länets innovationssystem, exempelvis av Allison Hunter, samt i tidigare förstudier från Torsta, Peak Innovation, IUC JH och Coompanion inom ramen för "Förstudier – Regional förnyelse". Där framgår även att det finns ett särskilt behov av att stärka kapaciteten hos de aktörer som arbetar nära företag, värdekedjor och innovationsbehov, och som därmed kan fungera som viktiga och centrala intermediärer.

Från aktörsystemet lyfts därför frågan om att Regionen i första hand bör ha en strategisk, samordnande och faciliterande funktion, snarare än att själv bygga upp interna operativa projekt. Samtidigt är det positivt att Regionen tar ett ansvar för att uppmärksamma KKB som ett strategiskt utvecklingsområde. För att projektet ska få största möjliga effekt behöver dock ansvars- och rollfördelningen mellan Regionen och övriga aktörer i innovationsekosystemet tydliggöras. Det behöver det även mycket tydligare framgå vad avgränsningen är mot Regionens ordinarie verksamhet, vilket i ansökan i dag är svagt beskrivet. Det framgår inte tillräckligt tydligt vad som utgör projektets mervärde och skillnad i förhållande till befintliga uppdrag, exempelvis inom kultur och bildning.

Mot bakgrund av att projektet ska stärka näringslivet bör även kopplingen till mätbar företagsnytta förtydligas. Det är positivt att projektet har ambitionen att stärka främjarsystemets förmåga att möta KKB:s behov, men det bör framgå tydligare vilka konkreta resultat som förväntas hos företag och hur dessa effekter ska följas upp.

Avslutningsvis behöver projektets kostnadseffektivitet ses över. I projektorganisationen beskrivs roller på 5–10 procent som ska ha en central funktion i att hålla ihop projektet och säkra långsiktighet. Den typen av funktion brukar ofta hanteras genom en referensgrupp och inte som en del i den operativa projektorganisationen. Detta förstärker behovet av att tydliggöra vad som redan görs inom ordinarie verksamhet och vad som faktiskt tillkommer genom projektet.

Vidare finns en extraordinärt stor budgetpost för externa tjänster i förhållande till projektets totala budget. Projektets samlade kostnadseffektivitet, särskilt kopplat till omfattningen av externa tjänster, bör därför analyseras och redovisas tydligare.

Sammantaget är projektet intressant och adresserar ett viktigt område för länets innovationsekosystem. Det är positivt att KKB lyfts som ett strategiskt område och att behovet av stärkt samverkan, kunskap och struktur synliggörs. För att projektet ska bli mer strategiskt relevant och få större effekt bör dock ovanstående tydliggöras, framför allt avseende förankring, dialog med pågående och tidigare initiativ, avgränsning mot ordinarie verksamhet samt kostnadseffektivitet.

Daniel Eurenus – Peak Innovation